

STAWKI I SKALE PODATKOWE

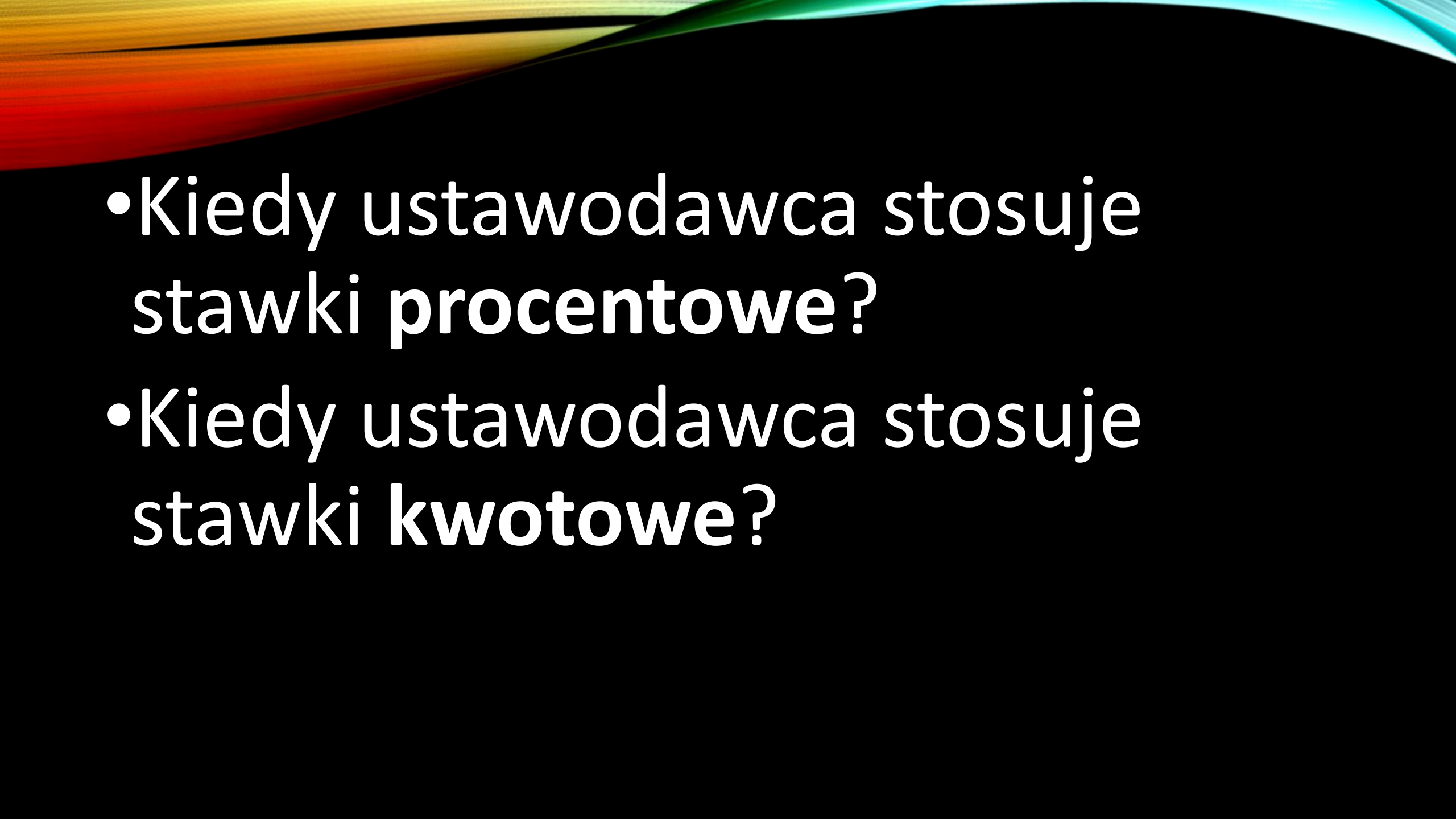
STAWKA PODATKOWA - DEFINICJA

- dla obliczenia kwoty podatku od danej wielkości podstawy opodatkowania stosuje się stawki podatkowe
- **pod pojęciem stawki podatkowej należy rozumieć stosunek wysokości kwoty podatku do podstawy opodatkowania**

$$\bullet \frac{\textit{kwota podatku}}{\textit{podstawa opodatkowania}} = \textit{stawka podatkowa}$$

RODZAJE STAWEK PODATKOWYCH

STAWKA PROCENTOWA (STOSUNKOWA)	STAWKA KWOTOWA	STAWKA MIESZANA
określa wielkość podatku w sposób względny, w postaci ułamka zwykłego stawka procentowa wyraża wysokość w odsetkach podstawy opodatkowania	określa ilość jednostek pieniężnych podatku pobieranego od podstawy opodatkowania i wyrażona jest w liczbach absolutnych	stanowi wyjątek (występuje tylko na gruncie akcyzy), łączy w sobie stawkę kwotową o stawkę procentową

-
- Kiedy ustawodawca stosuje stawki **procentowe**?
 - Kiedy ustawodawca stosuje stawki **kwotowe**?

-
- Czy stawki podatkowe muszą być wyrażone w ustawie?
 - Czy stawki mogą być wyrażone w rozporządzeniu do ustawy?

STAWKI STAŁE I ZMIENNE

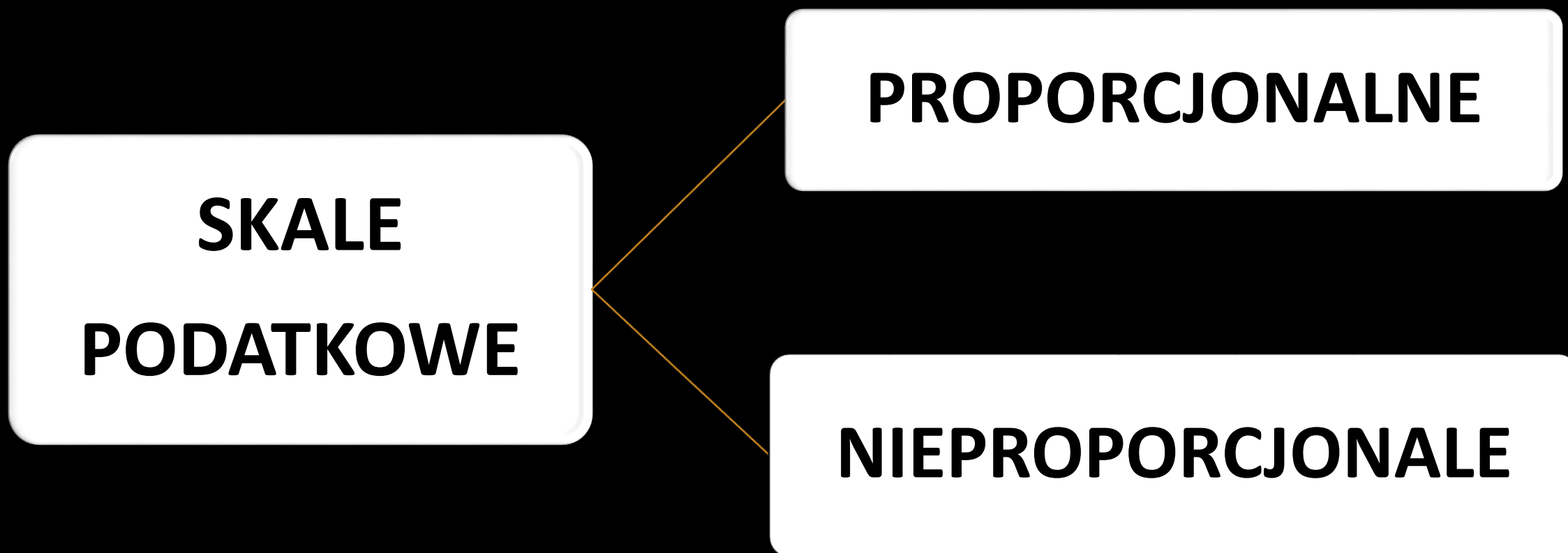
Stawki podatkowe można podzielić także na:

- **stawki stałe (proporcjonalne)** - nie ulegają zmianie na skutek zwiększania bądź zmniejszania podstawy opodatkowania. Są one bowiem zawsze wielkością stałą. Kwota podatku wzrasta lub maleje proporcjonalnie do zmian wielkości podstawy opodatkowania
- **stawki zmienne (ruchome)** - reagują na zmiany zachodzące w podstawie opodatkowania. Mogą one zatem maleć bądź wzrastać w stosunku do wysokości podstawy opodatkowania

SKALA PODATKOWA

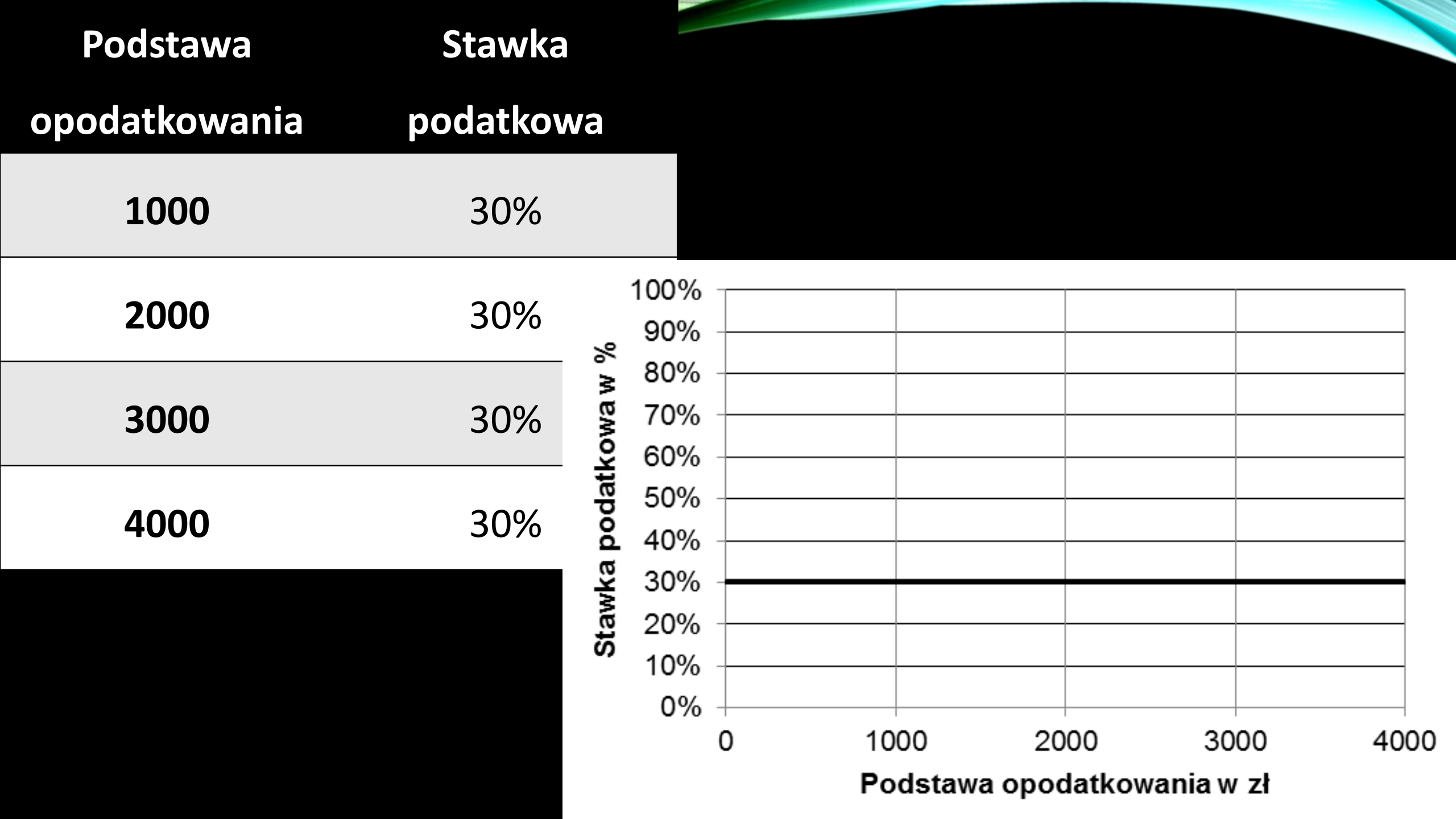
- uporządkowany zbiór stawek odniesionych do podstawy opodatkowania obowiązujący w danym podatku

RODZAJE SKAL PODATKOWYCH

SKALA PROPORCJONALNA (LINIOWA)

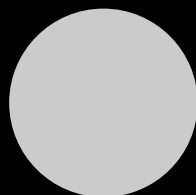
- polega na tym, że stawka podatkowa jest stała niezależnie od wielkości podstawy opodatkowania, a wysokość podatku zmienia się proporcjonalnie do zmiany wielkości podstawy opodatkowania. Charakteryzuje ją stała stawka podatkowa.

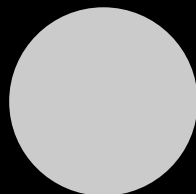
SKALE NIEPROPORCJONALNE

- polega na tym, że stawki podatkowe zmieniają się w zależności od zmian podstawy opodatkowania. Cechują ją zmienne stawki podatkowe, a więc stawki podatkowe zmieniają się w zależności do zmian podstawy opodatkowania

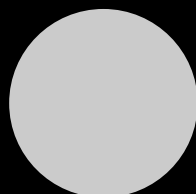
RODZAJE SKAL NIEPROPORCJONALNYCH

PROGRESYWNA

REGRESYWNA

DEGRESYWNA

SKALA PROGRSYWNA

- jej istotą jest to, że stawka podatkowa rośnie w miarę zwiększania się podstawy opodatkowania. Innymi słowy, wzrost wysokości kolejnych stawek podatku towarzyszący wzrostowi wielkości podstaw opodatkowania odzwierciedla zjawisko progresji podatkowej (wzrostu obciążenia podatkowego).

GLOBALNA

**PROGESJA
PODATKOWA**

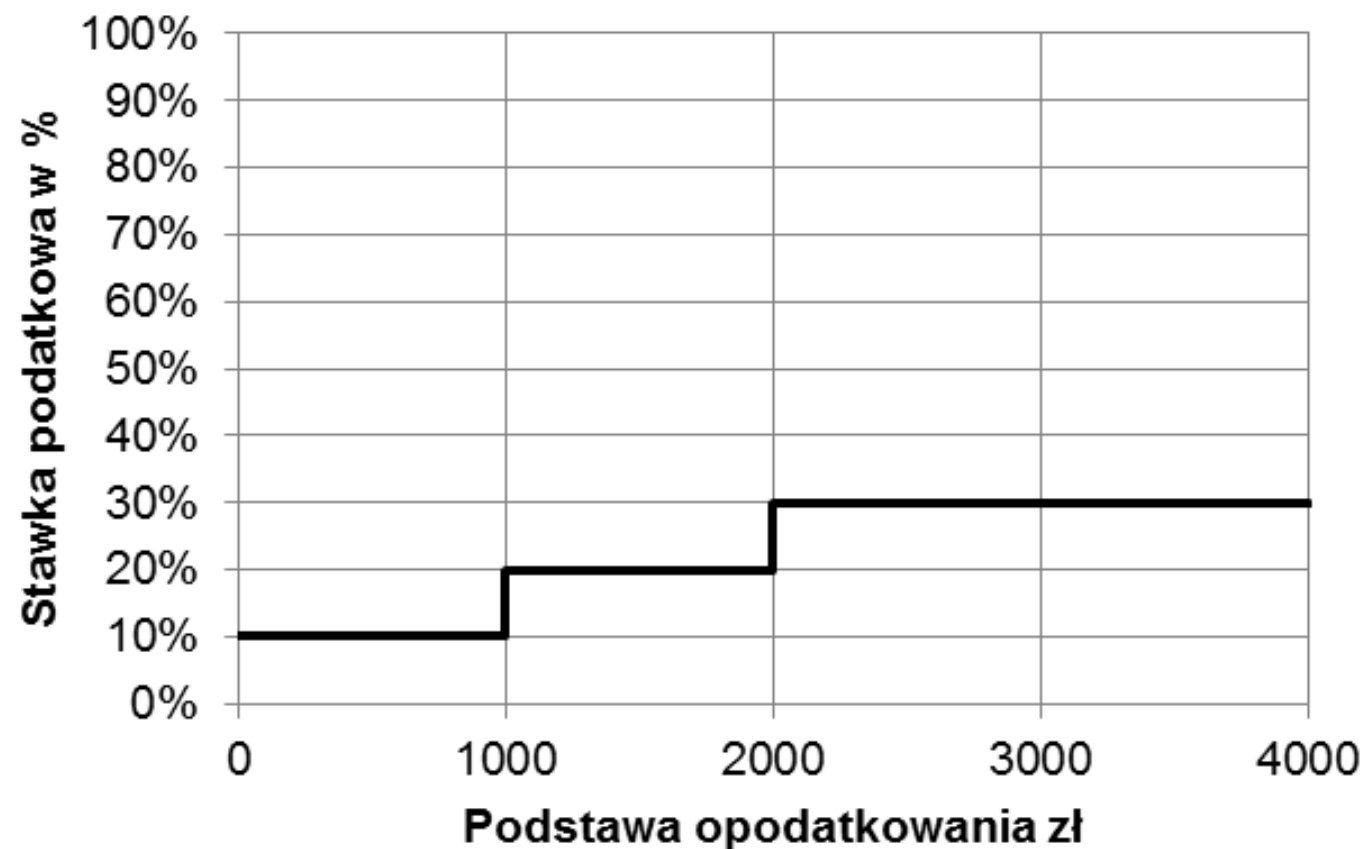
**SZCZEBLOWANA
(CIĄGŁA)**

PROGESJA GLOBALNA

- polega na zastosowaniu w stosunku do całej podstawy opodatkowania jednej, wynikającej ze skali, zmiennej stawki podatkowej
- stawka podatkowa wzrasta wówczas wraz ze zwiększaniem się podstawy opodatkowania. Obecnie, w polskim prawie podatkowym, progresja globalna nie występuje

Podstawa opodatkowania	Stawka podatkowa
od 0 zł do 999 zł	10%
od 1000 zł do 1999 zł	20%
od 2000 zł do ...	30%

**ZMNIEJSZENIE ZDOLNOŚCI PŁATNICZEJ
PODATNIKA SPOWODOWANE GWAŁTOWNYM
WZROSTEM OBCIĄŻENIA PODATKOWEGO
PRZY PRZEKROCZENIU GRANICZNEJ WIELKOŚCI
PRZEDZIAŁU SKALI PODATKOWEJ**

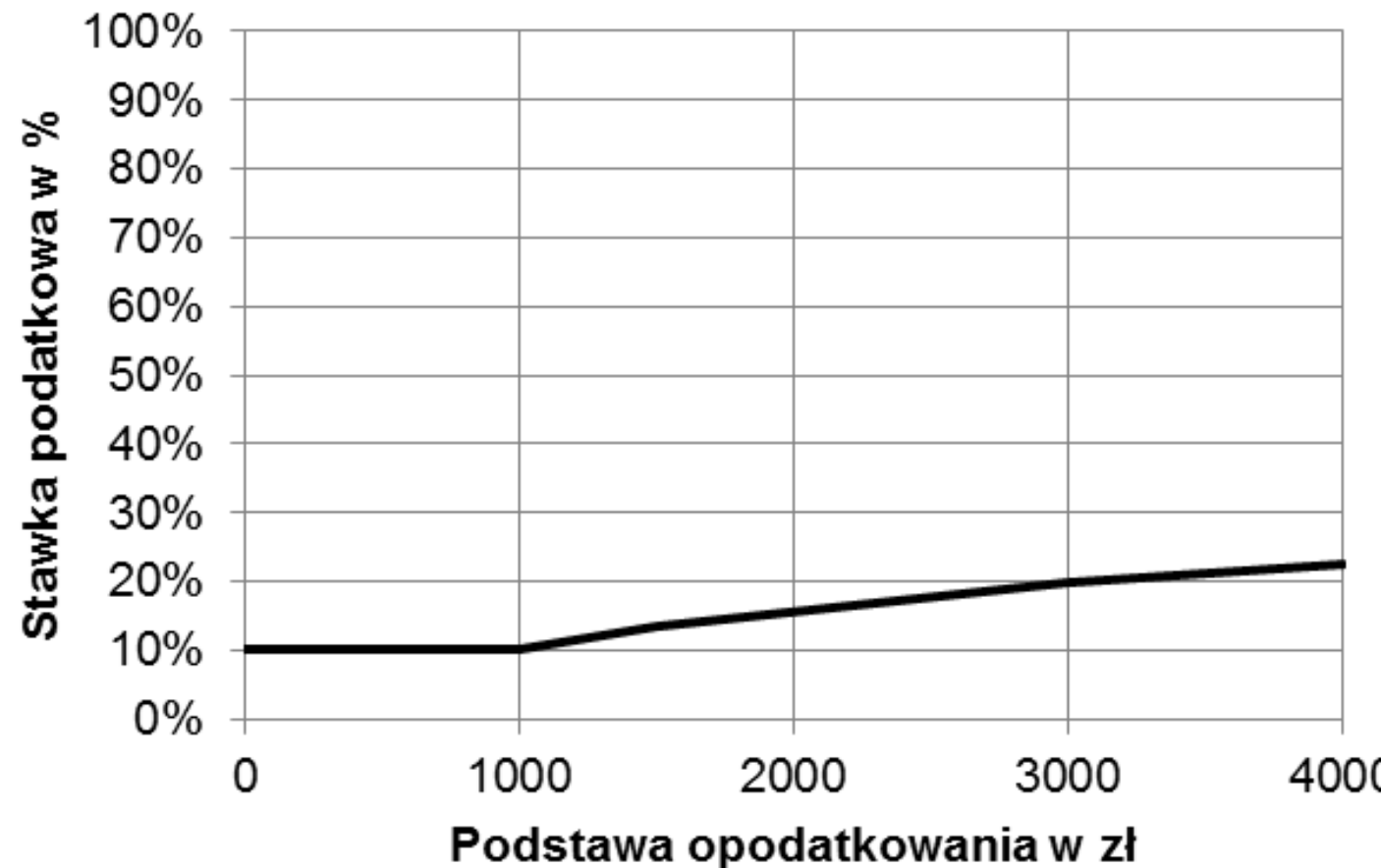

PROGRESJA SZCZEBLOWANA (CIĄGŁA)

- polega na tym, że podstawę opodatkowania dzieli się na szczeble i do każdego szczebla stosuje się inną, wynikającą ze skali stawkę podatkową. Podatek wymierzony od całej sumy jest zatem sumą obciążeń każdej z części.

Podstawa opodatkowania	Stawka podatkowa
od 0 zł do 999 zł	10%
od 1000 zł do 1999 zł	10% 999 zł + 20% nadwyżki ponad 999 zł
od 2000 zł do ...	$10\% \cdot 999 \text{ zł} + 20\% \cdot 999 \text{ zł} + 30\% \text{ nadwyżki ponad } 2000 \text{ zł}$

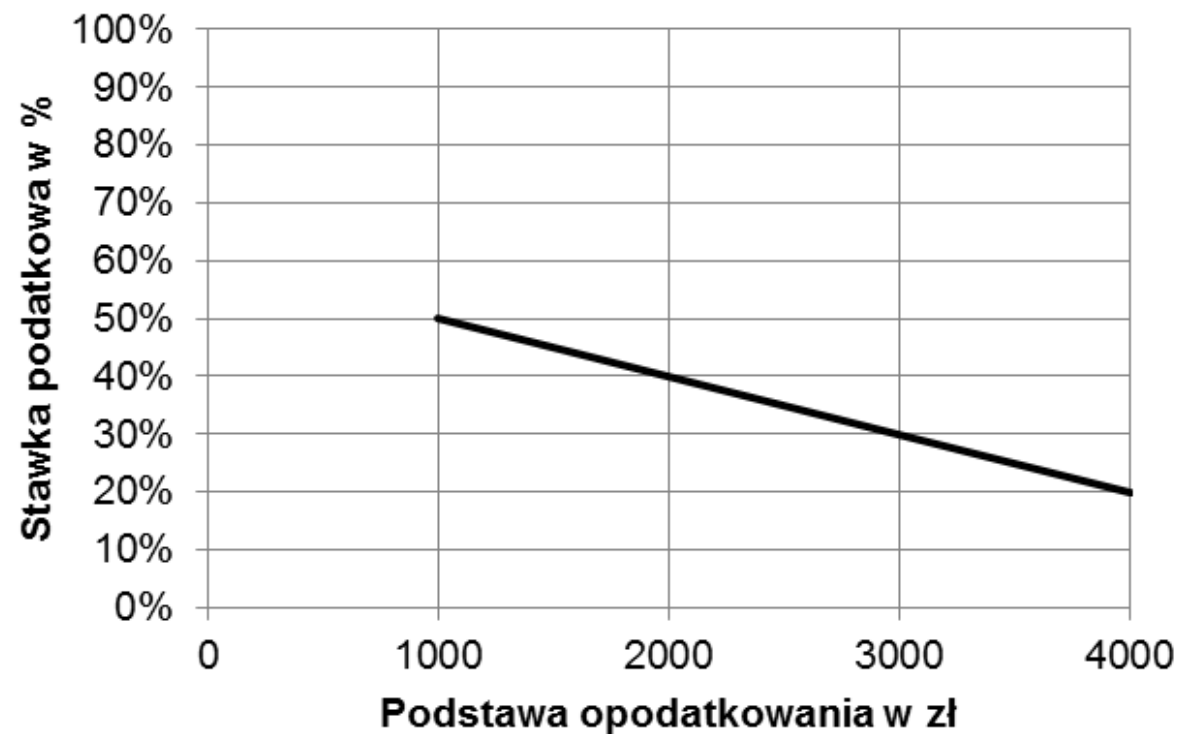
ŁĄCZNE OBCIĄŻENIE KAŻDEJ Z KOLEJNYCH PODSTAW MIESZĄCYCYH SIĘ W OKREŚLONYM PRZEDZIALE STANOWI INNY, CORAZ WIĘKSZY ODSETEK ICH WIELKOSCI

SKALA REGRESYWNA

- polega na tym, że w miarę wzrostu podstawy opodatkowania stawka podatkowa maleje. Poniższa tabela oraz wykres przykładowo prezentują tą skalę

Podstawa opodatkowania	Stawka podatkowa
1000 zł	50%
2000 zł	40%
3000 zł	30%
4000 zł	20%

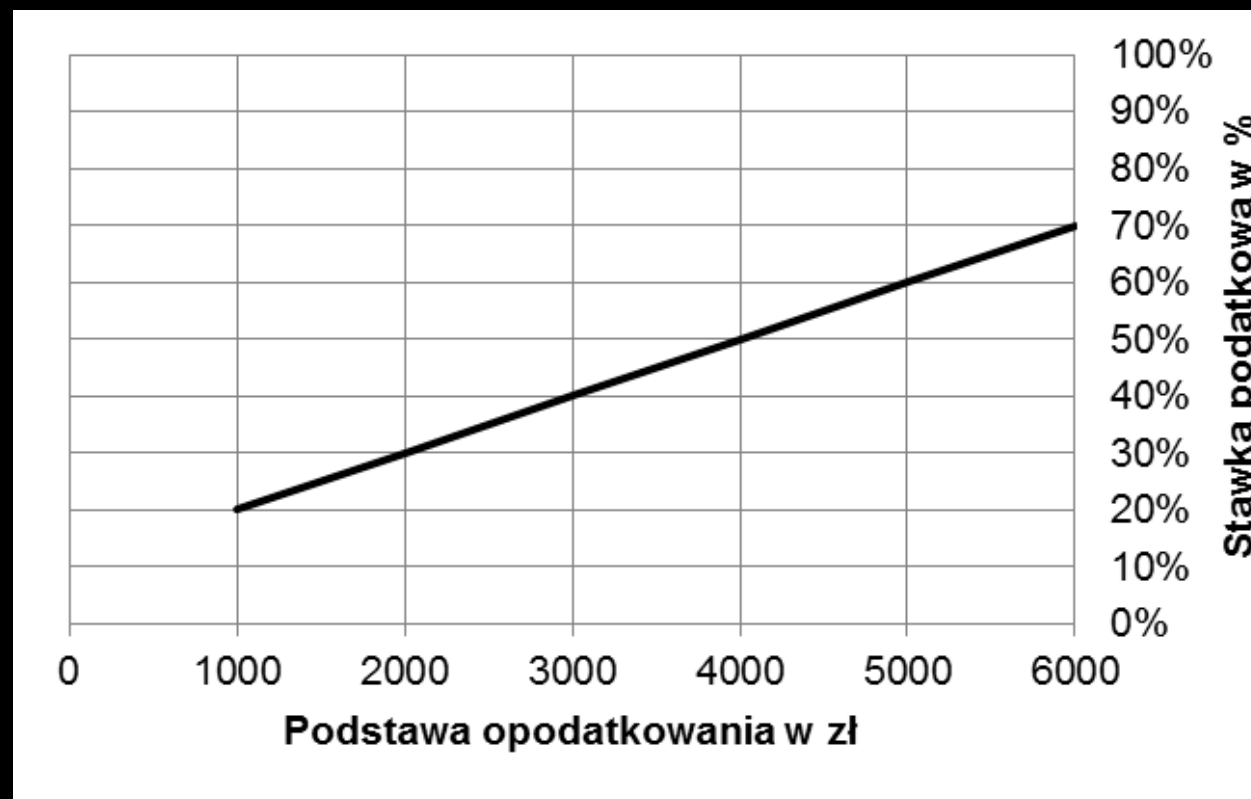

Jeżeli chodzi o skalę obciążenia podatkiem od czynności cywilnoprawnych, to wyraża się ona obecnie wyłącznie obciążeniem proporcjonalnym. Warto jednak odnotować, że w odniesieniu do umów spółki do momentu uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej ustawodawca stosował w podatku od czynności cywilnoprawnych niespotykane w formie jawnej w żadnym innym podatku obciążenie regresywne. Stawki procentowe malały wraz ze wzrostem podstawy opodatkowania, którą mogła być na przykład wartość wkładów wniesionych do majątku spółki lub kapitału zakładowego. Zastosowanie w omawianym przypadku obciążenia regresywnego było, jak należy przypuszczać, wyrazem poparcia ze strony ustawodawcy dla powstawania spółek o dużym potencjale gospodarczym. Wyjątek stanowiło opodatkowanie stawką stałą, wynoszącą 1%, umów spółki mających za przedmiot oddanie spółce do nieodpłatnego używania rzeczy lub praw majątkowych. Obecnie opodatkowanie umów spółki ma jednak w pełnym zakresie charakter proporcjonalny, przy zastosowaniu relatywnie niskiej stawki 0,5%¹³²².

SKALA DEGRESYWNA

- polega na tym, że w miarę zmniejszania się podstawy opodatkowania zmniejsza się stawka

Podstawa opodatkowania	Stawka podatkowa
5000 zł	60%
4000 zł	50%
3000 zł	40%
2000 zł	30%
1000 zł	20%

PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB FIZYCZNYCH

(Stawki i skale podatkowe)

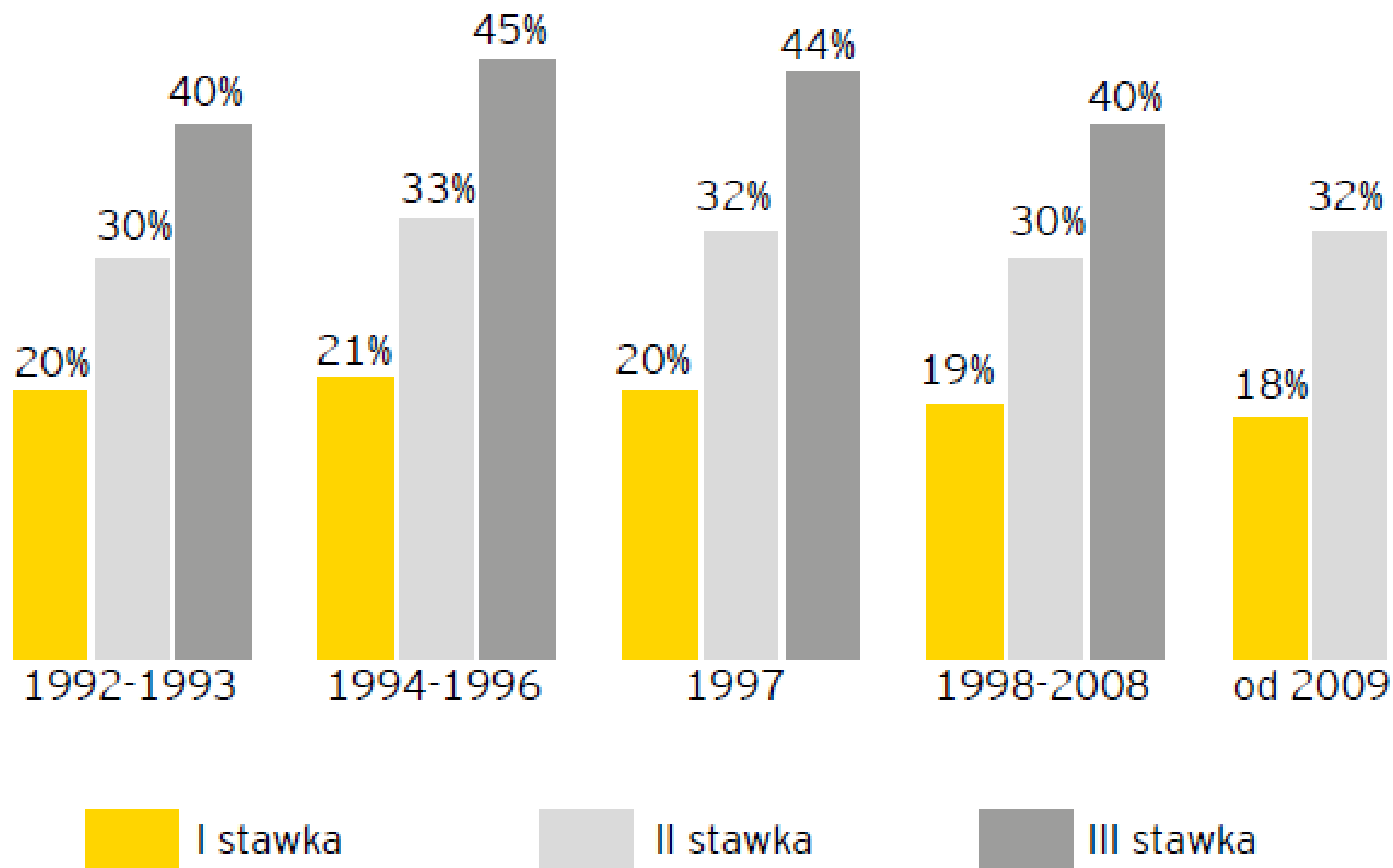
**Art. 27 i 30c ustawy o podatku
dochodowym od osób fizycznych**

Podstawa obliczenia podatku w złotych		Podatek wynosi
ponad	do	
	85.528	18% minus kwota zmniejszająca podatek 556 zł 02 gr
85.528		14.839 zł 02 gr + 32% nadwyżki ponad 85.528 zł

- KALKULATOR PDOF:

<http://www.finanse.mf.gov.pl/pit/kalkulator-pit>

Zmiany stawek podatkowych PIT od 1992 roku

ART. 30C UST. 1 UPDOF – 19%

Podatek dochodowy od dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej lub działów specjalnych produkcji rolnej uzyskanych przez podatników, o których mowa w art. 9a ust. 2 lub 7, z zastrzeżeniem art. 29, 30 i 30d, wynosi 19% podstawy obliczenia podatku.

PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB PRAWNYCH

Art. 19 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych

Podatek, z zastrzeżeniem art. 21, art. 22 i art. 24a, wynosi 19% podstawy opodatkowania.

Rok	Wysokość stawki (w %)
1992-1996	40
1997	38
1998	36
1999	34
2000	30
2001-2002	28
2003	27
2004-	19

PODATEK OD TOWARÓW I USŁUG

- Art. 41 ustawy o podatku od towarów i usług

STAWKA PODSTAWOWA – 23%

STAWKI OBNIŻONE – 8%, 5%, 0%

Zawieszony w dniach: 2011.01.01 - 2016.12.31 [ukryj](#)

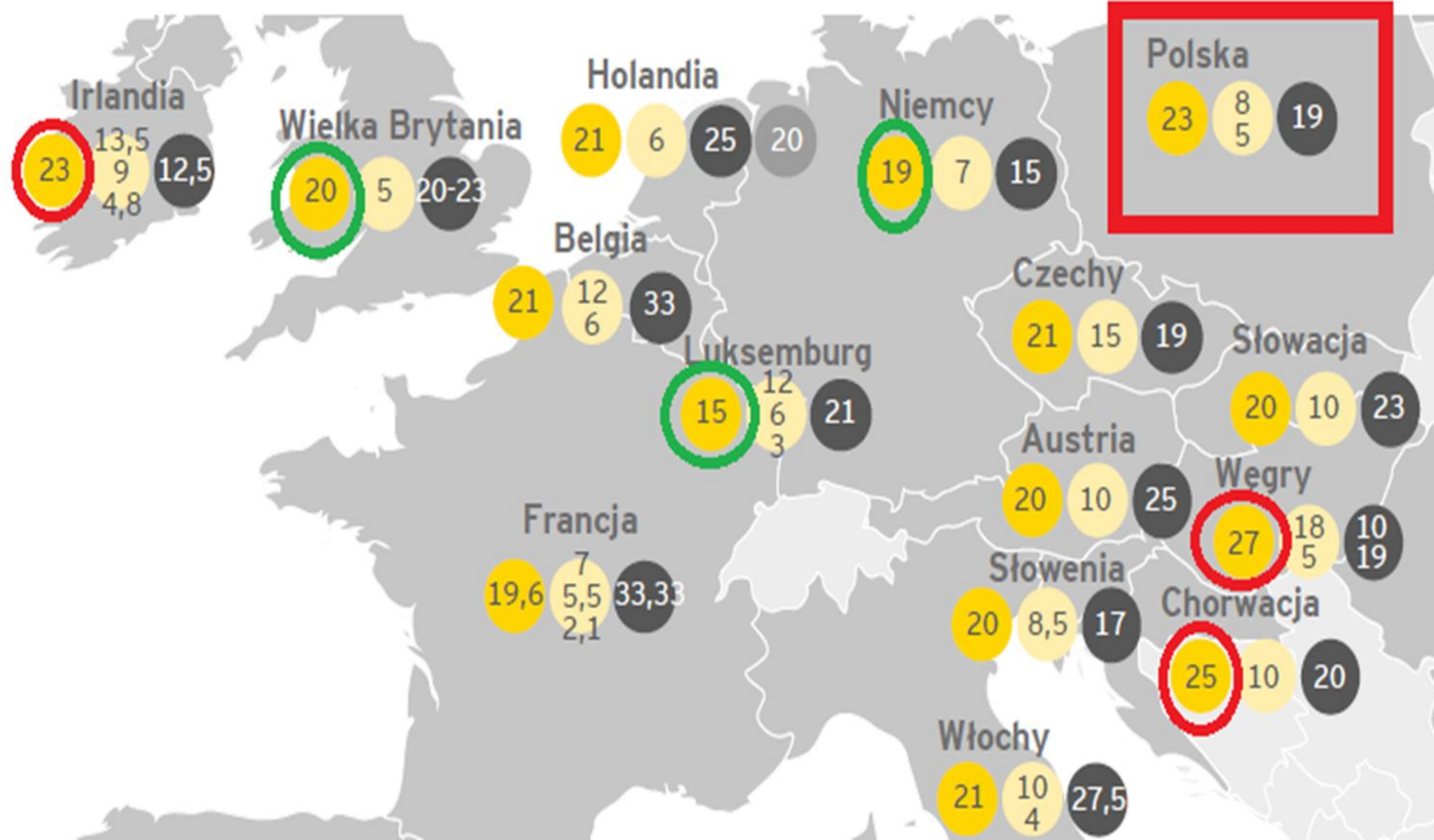
W okresie od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2016 r., z zastrzeżeniem [art. 146f](#) nin. ustawy, stawka podatku wynosi **23 %**, zgodnie z [art. 146a pkt 1](#) nin. ustawy.

 Art. 41. 1. Stawka podatku wynosi 22%⁽⁹⁷⁾, z zastrzeżeniem ust. 2-12c, art. 83, art. 119 ust. 7, art. 120 ust. 2 i 3, art. 122 i art. 129 ust. 1.

Zawieszony w dniach: 2011.01.01 - 2016.12.31 [ukryj](#)

W okresie od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2016 r., z zastrzeżeniem [art. 146f](#) nin. ustawy, stawka podatku wynosi **8 %**, zgodnie z [art. 146a pkt 2](#) nin. ustawy.

2. Dla towarów i usług, wymienionych w załączniku nr 3 do ustawy, stawka podatku wynosi 7%⁽⁹⁸⁾, z zastrzeżeniem ust. 12 i art. 114 ust. 1.

PODATEK AKCYZOWY

Zob. art. 86 i n. ustawy o podatku akcyzowym

Podobnie jak w przypadku podstaw opodatkowania, stawki zależne są od przedmiotu opodatkowania, a konkretnie od rodzaju wyrobu akcyzowego.

W podatku akcyzowym występują trzy rodzaje stawek podatkowych:

- **stawki kwotowe** – stawka akcyzy na wino wynosi 158,00 zł od 1 hektolitra gotowego wyrobu;
- **stawki procentowe** – np. samochody osobowe o pojemności silnika 2000 cm³ wynosi 18,6% oraz 3,1% dla pozostałych;
- **stawki mieszane** – jest to stawka kwotowa odnosząca się do określonej ilości sztuk oraz stawka procentowa odnosząca się do tzw. maksymalnej ceny detalicznej (np. papierosy).

Art. 99 ustawy o podatku akcyzowym

1. Produkcją wyrobów tytoniowych w rozumieniu ustawy jest ich wytwarzanie, przetwarzanie, a także pakowanie.

- 1a.) Produkcją papierosów jest również ich wytwarzanie, także przez konsumenta, przy użyciu maszyny do wytwarzania papierosów.
- 1b.376) Za produkcję papierosów nie uznaje się wytwarzania papierosów przez konsumenta ręcznie domowym sposobem w gospodarstwach domowych.

2. Stawki akcyzy na wyroby tytoniowe wynoszą:

- **1) na papierosy, z zastrzeżeniem ust. 10 - 206,76 zł za każde 1000 sztuk i 31,41% maksymalnej ceny detalicznej;**
- 2) na tytoń do palenia, z zastrzeżeniem ust. 10 - 141,29 zł za każdy kilogram i 31,41% maksymalnej ceny detalicznej;
- 3) 377) na cygara i cygaretki - 393,00 zł za każdy kilogram.

PODATEK OD NIERUCHOMOŚCI

- **Art. 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych**

1. Rada gminy, w drodze uchwały, określa wysokość stawek podatku od nieruchomości, z tym że stawki nie mogą przekroczyć rocznie:

1) od gruntów:

- a) związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków - 0,62 zł od 1 m² powierzchni,
- b) pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych - 4,58 zł od 1 ha powierzchni,
- c) pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego - 0,30 zł od 1 m² powierzchni,
- d) niezabudowanych objętych obszarem rewitalizacji, o którym mowa w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. poz. 1777), i położonych na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego - 3 zł od 1 m² powierzchni

2) od budynków lub ich części:

- a) mieszkalnych - 0,51 zł od 1 m² powierzchni użytkowej,
- b) związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej - 17,31 zł od 1 m² powierzchni użytkowej,
- c) zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym - 8,06 zł od 1 m² powierzchni użytkowej,
- d) związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń - 4,27 zł od 1 m² powierzchni użytkowej,
- e) pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego - 5,78 zł od 1 m² powierzchni użytkowej;

3) od budowli - 2% ich wartości określonej na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3 i ust. 3-7.

2. Przy określaniu wysokości stawek, o których mowa w ust. 1 pkt 1, rada gminy może różnicować ich wysokość dla poszczególnych rodzajów przedmiotów opodatkowania, uwzględniając w szczególności lokalizację, rodzaj prowadzonej działalności, rodzaj zabudowy, przeznaczenie i sposób wykorzystywania gruntu.

3. Przy określaniu wysokości stawek, o których mowa w ust. 1 pkt 2, rada gminy może różnicować ich wysokość dla poszczególnych rodzajów przedmiotów opodatkowania, uwzględniając w szczególności lokalizację, sposób wykorzystywania, rodzaj zabudowy, stan techniczny oraz wiek budynków.

4. Przy określaniu wysokości stawek, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b-e oraz w ust. 1 pkt 3, rada gminy może różnicować wysokość stawek dla poszczególnych rodzajów przedmiotów opodatkowania, uwzględniając w szczególności rodzaj prowadzonej działalności.

PODATEK OD SPADKÓW I DAROWIZN

Art. 15 ustawy o podatku od spadków i darowizn

1. Podatek oblicza się od nadwyżki podstawy opodatkowania ponad kwotę wolną od podatku, według następujących skal:

Kwoty nadwyżki w zł		Podatek wynosi
ponad	do	
1) od nabywców zaliczonych do I grupy podatkowej		
	10 278	3%
10 278	20 556	308 zł 30 gr i 5% nadwyżki ponad 10 278 zł
20 556		822 zł 20 gr i 7% nadwyżki ponad 20 556 zł
2) od nabywców zaliczonych do II grupy podatkowej		
	10 278	7%
10 278	20 556	719 zł 50 gr i 9% od nadwyżki ponad 10 278 zł
20 556		1644 zł 50 gr i 12% od nadwyżki ponad 20 556 zł
3) od nabywców zaliczonych do III grupy podatkowej		
	10 278	12%
10 278	20 556	1233 zł 40 gr i 16% od nadwyżki ponad 10 278 zł
20 556		2877 zł 90 gr i 20% od nadwyżki ponad 20 556 zł

- 2. Nabycie własności w drodze zasiedzenia podlega opodatkowaniu w wysokości 7% podstawy opodatkowania; art. 9 ust. 1 nie ma w tym wypadku zastosowania.
- 3. Przy ustalaniu wysokości podatku przyjmuje się kwoty wartości rzeczy i praw majątkowych określone w art. 4 ust. 1 pkt 5 i w art. 9 ust. 1 oraz skale podatkowe określone w ust. 1 obowiązujące w dniu powstania obowiązku podatkowego, z zastrzeżeniem ust. 4.
- 4. Nabycie własności rzeczy lub praw majątkowych w drodze darowizny lub polecenia darczyńcy podlega opodatkowaniu według stawki 20%, jeżeli obowiązek podatkowy powstał wskutek powołania się podatnika przed organem podatkowym lub organem kontroli skarbowej w toku czynności sprawdzających, postępowania podatkowego, kontroli podatkowej lub postępowania kontrolnego na okoliczność dokonania tej darowizny, a należny podatek od tego nabycia nie został zapłacony.

Art. 14 ustawy o podatku od spadków i darowizn

1. Wysokość podatku ustala się w zależności od grupy podatkowej, do której zaliczony jest nabywca.
2. Zaliczenie do grupy podatkowej następuje według osobistego stosunku nabywcy do osoby, od której lub po której zostały nabyte rzeczy i prawa majątkowe.
3. Do poszczególnych grup podatkowych zalicza się:
 - 1) do grupy I - małżonka, zstępnych, wstępnych, pasierba, zięcia, synową, rodzeństwo, ojczyma, macochę i teściów;
 - 2) do grupy II - zstępnych rodzeństwa, rodzeństwo rodziców, zstępnych i małżonków pasierbów, małżonków rodzeństwa i rodzeństwo małżonków, małżonków rodzeństwa małżonków, małżonków innych zstępnych;
 - 3) do grupy III - innych nabywców.

PODATEK OD CZYNNOŚCI CYWILNOPRAWNYCH

Art. 7. 1. Stawki podatku wynoszą:

1) od umowy sprzedaży:

- a) nieruchomości, rzeczy ruchomych, prawa użytkowania wieczystego, własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego, spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego oraz wynikających z przepisów prawa spółdzielczego: prawa do domu jednorodzinnego oraz prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym - 2%,
- b) innych praw majątkowych - 1%;

2) od umów zamiany, dożywocia, o dział spadku, o zniesienie współwłasności oraz darowizny:

- a) przy przeniesieniu własności nieruchomości, rzeczy ruchomych, prawa użytkowania wieczystego, własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego, spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego oraz wynikających z przepisów prawa spółdzielczego: prawa do domu jednorodzinnego oraz prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym - 2%,
- b) przy przeniesieniu własności innych praw majątkowych - 1%;

3) od umowy ustanowienia odpłatnego użytkowania, w tym nieprawidłowego, oraz odpłatnej służebności - 1%, z zastrzeżeniem ust. 5;

4) od umowy pożyczki oraz depozytu nieprawidłowego - 2%, z zastrzeżeniem ust. 5;

7) od ustanowienia hipoteki:

- a) na zabezpieczenie wierzytelności istniejących - od kwoty zabezpieczonej wierzytelności - 0,1%,
- b) na zabezpieczenie wierzytelności o wysokości nieustalonej - 19 zł;

9) od umowy spółki - 0,5%.

5. Stawka podatku wynosi 20%, jeżeli przed organem podatkowym lub organem kontroli skarbowej w toku czynności sprawdzających, postępowania podatkowego, kontroli podatkowej lub postępowania kontrolnego:

- 1) podatnik powołuje się na fakt zawarcia umowy pożyczki, depozytu nieprawidłowego lub ustanowienia użytkowania nieprawidłowego albo ich zmiany, a należny podatek od tych czynności nie został zapłacony;
- 2) biorący pożyczkę, o którym mowa w art. 9 pkt 10 lit. b, powołuje się na fakt zawarcia umowy pożyczki, a nie spełnił warunku udokumentowania otrzymania pieniędzy na rachunek bankowy, albo jego rachunek prowadzony przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową lub przekazem pocztowym.

PODATEK OD NIEKTÓRYCH INSTYTUCJI FINANSOWYCH

- Art. 7 ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych

**Podatek wynosi 0,0366% podstawy
opodatkowania miesięcznie (*aktywa podatnika*).**